

In het hoofd van jonge homojagers: 'Die gast wilde gaan lopen, maar we zijn achter hem aan gegaan'

Na de gruwelijke moord in Beveren op de 42-jarige David Polfliet blijkt dat in ons land meerdere jongerengroepjes datingapps voor homoseksuelen gebruiken om mannen in de val te lokken, te vernederen en te beroven. Eén van de jonge verdachten van de moord in Beveren zegt dat hij op het idee kwam omdat een vriend van hem hetzelfde had gedaan en hem een filmpje had getoond. Homogeweld door jongeren is opvallend toegenomen, zeggen onderzoekers. Wat bezielt de daders? 'Ik vind homofielen en pedofielen echt vies.'

◆ Exclusief voor abonnees door [Annemie Bulté](#) 19 maart 2021, 11:30

Oktober 2020, in een dorp in Vlaanderen. Het is een koude zonnige dag, vijf tieners hangen rond het basketbalveldje in hun wijk. Jongens van 16 en 17 jaar – ze kennen elkaar al jaren van op het skatepleintje en van het voetbal. In het weekend trekken ze op met hun groepje. Ze gamen vaak, af en toe roken ze een jointje – de politie heeft hen al betrapt – en ze luisteren naar muziek. Vandaag vervelen ze zich, er is niets te doen door die corona. 'Kom, we gaan iemand pakken, een pedofiel.' Het is Bjorn (een schuilnaam) die het voorstelt. Hij neemt altijd het voortouw als de jongens op homo's gaan jagen, of pedofielen – het verschil is in hun ogen niet groot en beiden zijn vies, vinden ze. 'Oké, laten we dat doen.'

Het is niet zo moeilijk om een nepprofiel te maken op Grindr, een app voor homoseksuelen. Bjorn doet het in een handomdraai, met een foto van een jongen die ze vaag kennen van school. Hij heeft snel beet. 'Hé jongens, deze zegt dat hij zijn kontje gaat wassen!' Hij geeft de gsm door aan de anderen. Ze lachen allemaal. Ze zullen de man lokken naar een plek achter in het park, waar niemand komt, om hem bang te maken en te bestelen.

'Of we daar trots op waren? Een beetje toch, toen we zagen dat de man bang was', zullen de jongens enkele weken later verklaren aan de politie. Die heeft een onderzoek naar afpersing en slagen en verwondingen geopend, na meerdere klachten van slachtoffers die via Grindr in de val zijn gelokt door dit groepje. 'We dachten dat het pedofielen waren, omdat zij afspreken met minderjarigen. We zouden ze een lesje leren', vertellen de jongens in hun politieverhoor.

'Het heeft niet lang geduurd, drie of vier minuten', vertelt één van hen aan de ondervragers. 'Die man was er redelijk snel. Die gast wilde gaan lopen, maar we zijn

achter hem aan gegaan en één van ons heeft hem op de grond gegooid. Iedereen was aan het roepen. Hij heeft dan zijn geld en zijn sleutels afgegeven.'

Het is niet de eerste keer dat ze dit doen. Afspreken doen ze altijd op plekken waar weinig volk komt. Bjorn gaat dan aan het bankje staan 'tot die gast komt aangewandeld', de anderen zitten wat verderop achter de bosjes. Ze wachten tot hun vriend het gesprek begint en komen dan tevoorschijn. Bjorn heeft een wapen bij, voor de zekerheid. Geen echt, maar een loodjespistool. Hij heeft er een foto van gepost in hun snapchatgroepje. 'Je mag het alleen gebruiken als het echt fout loopt', reageert één van de vrienden. 'Mijn moeder slaapt nu net weer goed omdat ik geen last meer heb met de politie.' Soms gaat het heel makkelijk. Zoals met die man die direct in paniek was en meteen bereid bleek om naar de bank te gaan. Hij ging met hen naar een bankautomaat en haalde 600 euro af. 'Die was zeker bang. We hadden 200 euro gevraagd om met hem af te spreken en hadden gezegd dat we minderjarig waren. Hij stelde zelf voor om nog meer geld af te halen in een andere bank, maar we zeiden dat dat niet nodig was. We hebben zijn gsm afgepakt en hem dan laten wegrijden met zijn auto. Het geld verdeelden we. Ik heb er eten mee gekocht en mijn vrienden mee getrakteerd.'

De politie probeert in haar ondervragingen te achterhalen waarom de jongens zulke dingen doen. Ze lijken de jacht als een spel te zien en beweren dat ze het 'alleen maar' op pedofielen hebben gemunt. Alsof ze moraalridders zijn die even orde op zaken zullen stellen. Maar is dat wel zo? Of is het een excuus achteraf, om hun gedrag te rechtvaardigen? Misschien willen ze makkelijke slachtoffers beroven, mensen die niet snel naar de politie zullen stappen? Of willen ze gewoon homo's te grazen nemen, pedofiel of niet? Een ondervrager probeert meer uit één van de jongens te krijgen.

– 'Kent u Grindr?'

– 'Het is een app gemaakt voor homo's.'

– 'Waarom werd er specifiek gezocht naar homo's?'

– 'Niet specifiek naar een homo, maar naar pedofielen. Misschien kent u dat wel, van die pedohunters... We wilden een pedofiel lokken via Grindr en hem vragen waarom hij afsprak met kleine jongens.'

– 'Hoe staat u tegenover holebi's?'

– 'Zelf ben ik geen homo. Ik vind het vies.'

– 'Hoe staat u tegenover pedofielen?'

– 'Dat vind ik ook echt gewoon vies. Waarom doen ze zoiets bij kleine jongetjes?'

- ‘Denkt u niet dat het onderzoek naar pedofielen in handen moet blijven van politie en justitie?’
- ‘Jawel, maar... Ik vind het gewoon vies, dus we wilden het gewoon doen.’
- ‘Uit het dossier blijkt niet dat het slachtoffer op zoek was naar minderjarigen.’
- ‘Wij hadden gestuurd dat wij een minderjarige waren en hij is toch gekomen. Als hij geen pedofiel was, zou hij toch niet gekomen zijn?’
- ‘We hebben verschillende filmpjes op jullie telefoons gevonden. Waarom hebben jullie dit gefilmd?’
- ‘Omdat het een pedofiel was en om het te kunnen laten zien.’

Niet alle slachtoffers zijn even makkelijk. Een andere keer wordt de man met wie ze een afspraak hebben gemaakt boos zodra hij merkt dat hij in de val is gelokt. Hij begint te roepen en wil weglopen. Bjorn trekt zijn luchtdrukpistool en richt het op hem. ‘Stoppen en zakken leegmaken!’ De man blijft staan, de jongens gaan in een cirkel rond hem staan. Hij steekt zijn hand uit met het geld dat in zijn zakken zat. Dan ziet hij een kans om te ontsnappen en zet hij het opnieuw op een lopen. Er wordt geschoten, een keer of zes. Het slachtoffer is geraakt en moet voor verzorging naar het ziekenhuis. ‘Dat was niet de bedoeling’, zullen de jongens aan de politie vertellen. Terwijl het onderzoek loopt, worden de tieners enkele dagen in de jeugdinstelling in Everberg geplaatst.

COPYCATS

Minder dan vier maanden later zal in Beveren een groepje van drie andere jongeren via dezelfde datingapp een afspraak maken met de 42-jarige David Polfliet. Het trio wacht hem op vrijdagavond 5 maart op in een donkere uithoek van park Hof ter Welle. Als David daar aankomt, proberen ze hem te ‘vegen’, zoals ze dat noemen – straattaal voor tackelen. David, een boom van een kerel, vecht terug en haalt zich de razernij van de drie jonge vechtersbazen op de hals. Die steken hem met een mes en slaan hem tot moes. Het zwaar toegetakelde lichaam van David wordt op zaterdag 6 maart door een voorbijganger gevonden, verborgen tussen het hoge gras en de struiken.

Drie minderjarigen, een 16-jarige en twee jongens van 17, geven zich kort daarop aan en hebben de feiten intussen bekend. Het motief wordt nog onderzocht, maar het feit dat ze de app Grindr gebruikten, kan een aanwijzing zijn dat het over een geval van gaybashing gaat. Uit de hand gelopen, zeggen de daders, want het was niet de bedoeling om de man te doden. Een dicht familielid van één van de drie vertelde in de pers dat homohaat geen rol had gespeeld en dat de jongens een pedofiel een

lesje wilden leren. Vrienden van het slachtoffer vertelden dat dat helemaal niet klopt met hun beeld van David, die heel open was over zijn seksuele geaardheid en dat uit niets blijkt dat hij een voorkeur voor minderjarigen had. De jonge daders waren al voor geweldfeiten bekend bij de politie en bij de jeugdrechter. Ze zitten nu in de gesloten jeugdinstelling van Everberg.

De drie minderjarigen zijn alleszins niet de enigen in de streek die aan gaybashing of 'pedohunting' deden. Enkele dagen na hun arrestatie werden vorige week in Dendermonde nog drie daders opgepakt: twee minderjarigen en een meerderjarige die twee vermeende pedofielen beroofden en er filmpjes van maakten. In de voorbije weken kwamen er bij de politie van Beveren minstens twee klachten binnen van mannen die via Grindr in de val waren gelokt door enkele jongemannen, klappen hadden gekregen en al hun bezittingen hadden moeten afgeven. Ze verklaarden dat ze wellicht het slachtoffer waren van een bende die het specifiek op homo's had gemunt.

Wie die feiten heeft gepleegd, is nog niet duidelijk. Wel zei één van de verdachten van de moord op David Polfliet aan de politie dat hij op het idee was gekomen om via Grindr een slachtoffer te lokken nadat een vriend van hem hetzelfde had gedaan, en hem een filmpje op zijn telefoon had getoond. Hij zei dat hij het ook eens wilde proberen, en dat het de eerste keer was.

"In dit soort feiten zie je natuurlijk veel copycatgedrag", zegt Mario Wijns, procureur bij het jeugdparket van Antwerpen. Hij geeft geen commentaar over het lopende onderzoek in Beveren, maar het fenomeen van geweld tegen homo's door jongeren lijkt de afgelopen jaren wel vaker voor te komen.

Mario Wijns: "Ook bij ons zijn er dossiers van minderjarigen die met nepprofielen op dating-apps voor homo's slachtoffers in de val lokken en beroven. Als andere jongeren erover horen, gaan ze het misschien ook eens proberen. Het is altijd de vraag wat het motief van die daders is. Doen ze het uit homohaat? Omdat ze zichzelf als een soort zedenpolitie zien en het recht in eigen handen willen nemen? Om hun slachtoffers te vernederen en van de gelegenheid gebruik te maken om ze ook te beroven? Of viseren ze slachtoffers van wie ze denken dat die minder snel geneigd zijn om klacht in te dienen? Zien ze dit als een makkelijke manier om snel wat rijker te worden? Misschien is het van alles wat. Dat wordt ook na onderzoek niet altijd duidelijk.

"Je moet het haatdragende motief ook voor een rechtbank kunnen bewijzen. Mijn ervaring is wel dat jongeren die zulke dingen doen, meestal niet aan hun proefstuk toe zijn. Ze hebben vaak al een geschiedenis van gewelddadige feiten, diefstal met geweld of afpersingen.

“Wat ook de drijfveer is, het is een erg verontrustend fenomeen en het zijn zware feiten, die even streng worden aangepakt. Als een groepje iemand via zo’n app benadert om hem in elkaar te slaan, is dat gepland geweld: slagen en verwondingen met voorbedachtheid, soms met werkonbekwaamheid of ergere gevolgen voor het slachtoffer. Als ze hem ook nog eens beroven, gaat het over diefstal met geweld, en omdat het in groep gebeurt, betreft het vaak ook bendevorming. In het strafwetboek staan daar straffen tot twintig jaar op. We krijgen af en toe zo’n dossier in de jeugdrechtbank, maar we weten niet hoe vaak het fenomeen in werkelijkheid voorkomt. Misschien is er nog een groot *dark number* van slachtoffers die geen aangifte durven te doen.”

GEEN POTTENKIJKERS

Dat een Grindr-date uitloopt op gaybashing komt in het buitenland vaker voor. In Oost-Europese landen en ex-Sovjetstaten, waar de homohaat erg aanwezig is en ook in het politieke discours zit, vielen daarbij de voorbije jaren al meerdere dodelijke slachtoffers. Ook in België, Nederland en Frankrijk worden steeds vaker gevallen gemeld, waarbij het niet altijd duidelijk is of de daders het op pedoseksuelen of op homo’s gemunt hebben. Maar officiële cijfers zijn er niet.

In april 2012 viel in ons land voor het eerst een dodelijk slachtoffer door homofoob geweld. De 32-jarige Ihsane Jarfi verdween nadat hij aan een homobar bij vier mannen in de wagen was gestapt. De inzittenden deelden klappen uit, staken hem in de kofferbak en reden naar een veld, waar hij gedwongen werd zich uit te kleden. De mannen mishandelden hem om hem te vernederen en lieten de dertiger naakt achter. Zijn zwaar toegetakelde lichaam werd pas tien dagen later gevonden door wandelaars.

Drie maanden later werd opnieuw een homofobe moord gepleegd in Luik. In juli 2012 werd de 61-jarige Jacques Kotnik met zes hamerslagen om het leven gebracht in een park in Luik. De dader was een dertiger die bekende dat hij die nacht naar het park was gegaan om zich te wreken op een lukraak gekozen homo.

“Het valt op dat daders van homogeweld tegenwoordig erg jong zijn, vaak nog minderjarig”, zegt Chris Paulis van de Universiteit van Luik. Als doctor in de sociale antropologie doet ze al dertig jaar onderzoek naar homofobie en praat ze met plegers van homogereleerd geweld.

Chris Paulis: “Vroeger waren daders meestal ouder – dertigers of veertigers – en het geweld gebeurde vaker op straat bij al dan niet toevallige ontmoetingen. Omdat ze naar eigen zeggen bang waren dat een homo hen zou versieren, bijvoorbeeld. ‘Waarom kijk je naar mij? Wat wil je van me, vuile nicht!’ Waarna ze begonnen te slaan en te schoppen. In de jaren 90, toen mannen op parkings afspraken, trokken groepjes naar die ontmoetingsplekken om homoseksuelen in elkaar te slaan. Daar

waren risico's aan verbonden: als het een drukbezochte plaats was, was er altijd een kans dat iemand het slachtoffer te hulp zou schieten of de politie zou bellen. Met die datingapp is het allemaal veel makkelijker geworden, en kunnen ze zelf een afgelegen plek uitkiezen waar geen pottenkijkers zijn.

"De leeftijd van de daders is beginnen dalen rond 2012, en sinds een jaar of vijf is de stijging van homogeweld bij jongeren tussen 15 en 25 jaar opvallend. We zijn er nog niet achter hoe dat precies komt, maar je ziet het ook in het verbaal geweld op sociale media. Vroeger zei men: 'Dat is een nicht, ik wil er niks mee te maken hebben.' Nu is het taalgebruik veel agressiever: 'Vuile homo, ik zal je wel krijgen. Kijk maar over je schouder, want de volgende keer zal iemand je kapotmaken.'"

Uit eerder onderzoek van de UGent blijkt dat een aanzienlijk deel van de jongeren negatief staat tegenover homo's. Zo'n 20 procent van de heterojongens onder de 21 jaar is tegen gelijke rechten voor holebi's en wil niet met hen in het openbaar gezien worden.

Paulis: "Ja, terwijl je zou denken dat onze maatschappij een meer open en tolerante houding heeft ontwikkeld tegenover de lgbtq-gemeenschap. We hebben een premier gehad die homoseksueel is, we hebben een vicepremier die transgender is, en de wetgeving is geëvolueerd naar gelijke rechten voor holebi's. Maar onder de politiek correcte glimlach zit in een brede laag van de bevolking nog steeds een diepgewortelde afkeer en haat tegen alles wat afwijkt van de heteroseksuele norm, en vooral tegen mannelijke homo's.

"In tijden van crisis, zoals nu, neemt homofobie toe. Jongeren zijn al een jaar opgesloten, vervelen zich en zoeken een uitlaatklep voor hun frustraties – soms dus met geweld. Ook racisme neemt toe in crisistijden, maar het verschil is dat dat geweld tegenwoordig veel meer wordt afgekeurd. Misschien hebben mensen wel zin om een zwarte in elkaar te slaan, maar beheersen ze zich omdat ze weten dat het verboden is. Bij homofob geweld is het probleem dat daders veel vaker steun krijgen in hun omgeving, en soms zelfs een schouderklopje. Er zijn heel weinig daders die achteraf spijt hebben. Ze vinden dat ze het gelijk aan hun kant hebben.

"Ik zie meer en meer jongeren die zich het recht toe-eigenen om anderen te straffen in naam van de morele superioriteit. Ze weten heel goed dat ze hiervoor naar de gevangenis kunnen gaan, maar toch vinden ze dat ze het recht hebben om 'orde op zaken te stellen'. Het gaat niet alleen over jongeren met een moslimachtergrond, zoals men vaak veronderstelt, maar ook om 'goeie Belgen', zeg maar."

Ze doen het altijd in groep.

Paulis (*knikt*): "Ze zijn altijd minimum met twee, en meestal gaat het over groepjes van drie tot vijf. Zo juttten ze elkaar ook nog meer op, ze tonen aan elkaar wat ze

allemaal kunnen en durven. En ze lopen ook veel minder risico, omdat ze met meer zijn dan het slachtoffer: dan weten ze zeker dat ze gaan 'winnen'."

Volgens Unia, het gelijkkansencentrum, gaan daders sneller over tot geweld als er sprake is van homohaat dan bij racisme of geweld op religieuze gronden.

Paulis: "Dat is zeker zo. Bovendien is het geweld ook zwaarder. Tijdens zulke strafexpedities laten geweldplegers zich volledig gaan en verliezen ze de controle. De haat, de razernij en de angst komen vanuit de buik. Er is nog nooit een homomoord gepleegd met vergif. En het gaat altijd over geweld door mannen tegen mannen. Ze doen het namelijk om hun eigen viriliteit op te eisen. Het draait om mannelijkheid en de idee dat mannen moeten domineren. Geweld is in hun ogen iets dat van hen echte mannen maakt. Zeker voor jongeren, die hun identiteit nog aan het opbouwen zijn, speelt dat een rol, zelfs al zijn ze zich daar zelf niet van bewust. Als ik met hen praat, hoor ik vooral wat ze níét zijn: 'Wij zijn geen homo's, wij zijn geen halve vrouwen, wij zijn geen slappelingen...'

"Ze zijn opgegroeid in een milieu waarin homoseksualiteit abnormaal is, en bang dat er aan hún viriliteit wordt geraakt. Misschien omdat iemand merkt dat hij graag kijkt naar twee mannen die zoenen, bang is om zelf vatbaar te zijn voor dat soort gevoelens, en die de kop wil indrukken. Het idee van de anale penetratie is voor sommigen een probleem: ze zien penetratie als een manier om een vrouw te bezitten en te domineren. Als een man accepteert om gepenetreerd te worden, dan is dat een vorm van onderwerping, en dan is hij geen echte man. Hij heeft niet het recht om te bestaan, en om de samenleving te 'zuiveren' moet men geweld tegen hem gebruiken. 'Dat soort mensen geeft het slechte voorbeeld, we moeten ervan af.'"

Bij welke jongeren leven zulke ideeën?

Paulis: "Je vindt ze in de brede samenleving, maar meestal in families waar de ouders zelf niet erg open van geest zijn. Zelfs als de ouders niet expliciet tegen hun kinderen zeggen dat ze homo's moeten slaan, groeien ze toch op met het idee dat homoseksualiteit slecht is. En dat ze dus het recht hebben om homo's of pedoseksuelen een lesje te leren – vaak kennen ze niet eens goed het onderscheid. Ze doen domme uitspraken als: 'Hij heeft naar mij gelachen, en ik ben nog maar 16, dus is hij een pedofiel.' Ouders vergelijken dan ook vaak wat hun kinderen doen."

Omdat de godsdienst het zo dicteert?

Paulis: "Dat speelt in veel gevallen een rol, evengoed in conservatieve milieus van joden, katholieken en moslims waar traditionele rolpatronen tussen man en vrouw heel strikt gevolgd worden. Homoseksualiteit is voor hen onnatuurlijk en wordt als een zware zonde beschouwd.

"Ik sprak onlangs met twee 14-jarigen die een 19-jarige homo hadden gemolesteerd. Ze noemden hun slachtoffer 'een monster', geen mens. Mijn zoon, die op de sociale media in discussie gaat met homohaters, had vorige week nog een gesprek met een twintiger. Die zei zonder blikken of blozen dat homoseksualiteit een misdaad is, en dat je dat mocht beantwoorden met een misdaad, door de man te doden."

En in extreemrechtse milieus?

Paulis: "Daar komt homofobie ook meer voor, maar dat geldt voor alles wat de oppermacht van de blanke heteroman in de weg staat. Er is ook meer racisme, en een afkeer voor feministen. Kortom, voor alles wat de mannelijke overheersing bedreigt."

"Extreemrechts neemt tegenover vroeger veel meer ruimte in in het publieke debat, onder het motto van de vrijheid van meningsuiting. Zo worden hun stellingen ook steeds meer genormaliseerd en circuleren er ook meer homofobe ideeën. Er leeft ook een angst in rechtse kringen dat de echte mannelijkheid gaat verdwijnen, dat er een soort 'omvolking' zal plaatsvinden. Jongeren zeggen soms tegen mij: 'Als we ze laten doen, zullen er op den duur alleen nog maar homo's zijn.' Dan vraag ik of ze denken dat de homoseksuelen de heteroseksuelen in de toekomst dreigen te vervangen, en het antwoord is dan: 'Ja, het bewijs is dat je ze overal begint te zien, zelfs op televisie.'"

Is het geen goede zaak dat holebi's vaker op televisie komen?

Paulis: "Als ze dat als normale mensen kunnen doen, is dat uiteraard positief. Maar ik zie dat homo's in de media of in films toch nog vaak heel stereotiep worden voorgesteld. Er leeft bijvoorbeeld het hardnekkige idee dat homo's continu op jacht zijn naar seksuele prooien, dat hun seksknop nooit af staat. Op het werk zijn er mannen die om die reden niet willen werken met homoseksuele collega's: ze denken dat die hen gaan bepotelen of hen voorstellen gaan doen. Alsof een homoseksueel per definitie naar zijn werk gaat om te flirten en niet om te werken."

Niemand weet hoeveel gevallen van homogeweld er zijn.

Paulis: "Nee, en als er cijfers zijn, mogen we ervan uitgaan dat ze veel te laag zijn. Een vriend van mijn zoon is vorig jaar zo zwaar mishandeld door homohaters dat hij een been verloren heeft, maar dat geval zit niet in de statistieken. Een andere vriend is zo hard geslagen dat hij blind is aan één oog."

"De media hebben het alleen over de meest extreme gevallen, als er een dode valt, zoals nu. Veel slachtoffers dienen geen klacht in omdat ze er geen vertrouwen in hebben dat de klacht goed zal worden opgevolgd door de politie. Er zijn zoveel gevallen die verborgen blijven: tanden die uitgeslagen worden en ribben die

gebroken worden. Het verontrustende is, vind ik, dat veel mensen er niet van opkijken, en het ergens normaal vinden.”

© Humo